

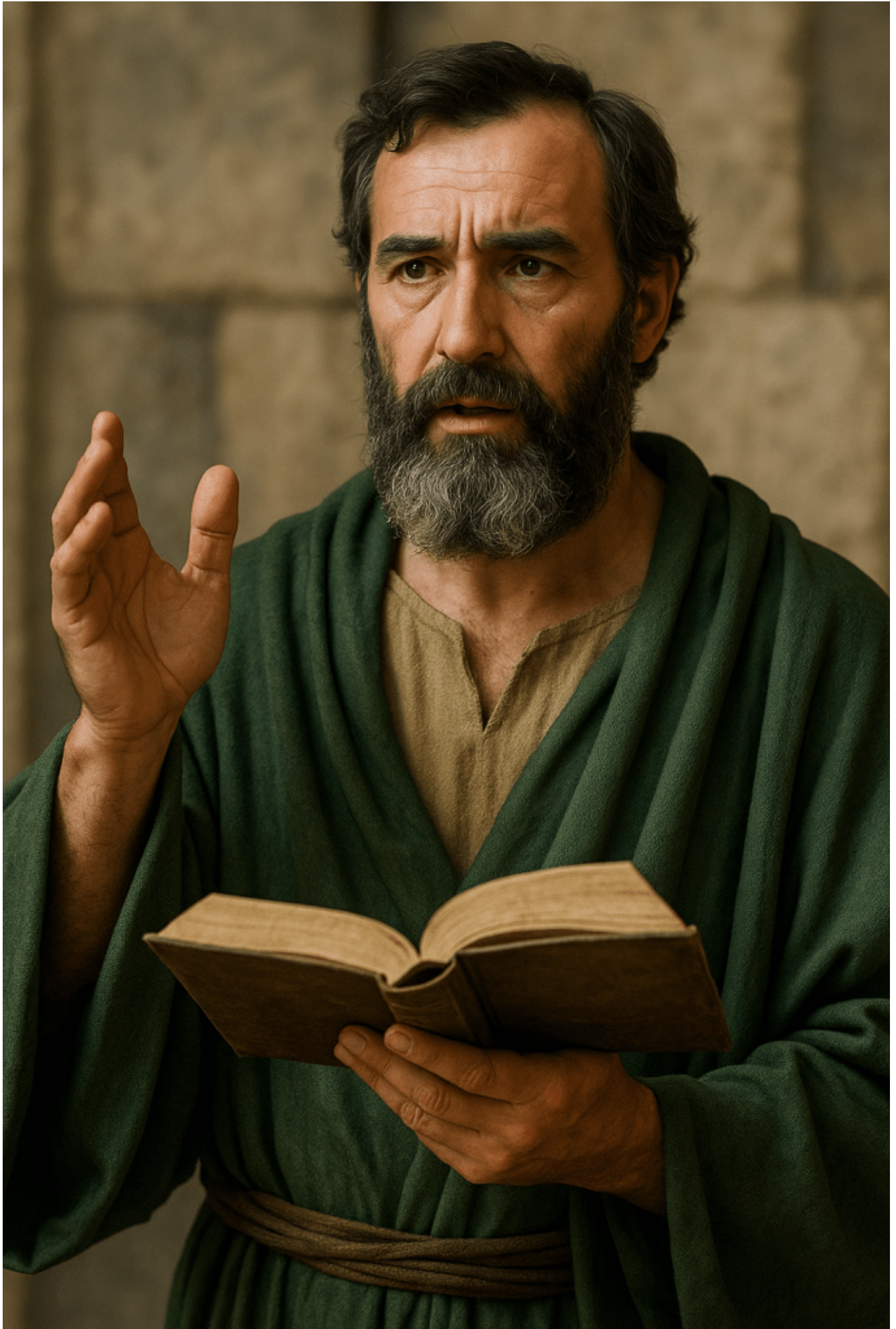
Άγιος Σίλας – Απόστολος, Συνεργάτης του Παύλου και Πρωτοπόρος της Εκκλησίας

30 Ιουλίου, 2025

Η Ορθόδοξη Εκκλησία τιμά τη μνήμη του Αγίου Σίλα στις 30 Ιουλίου.

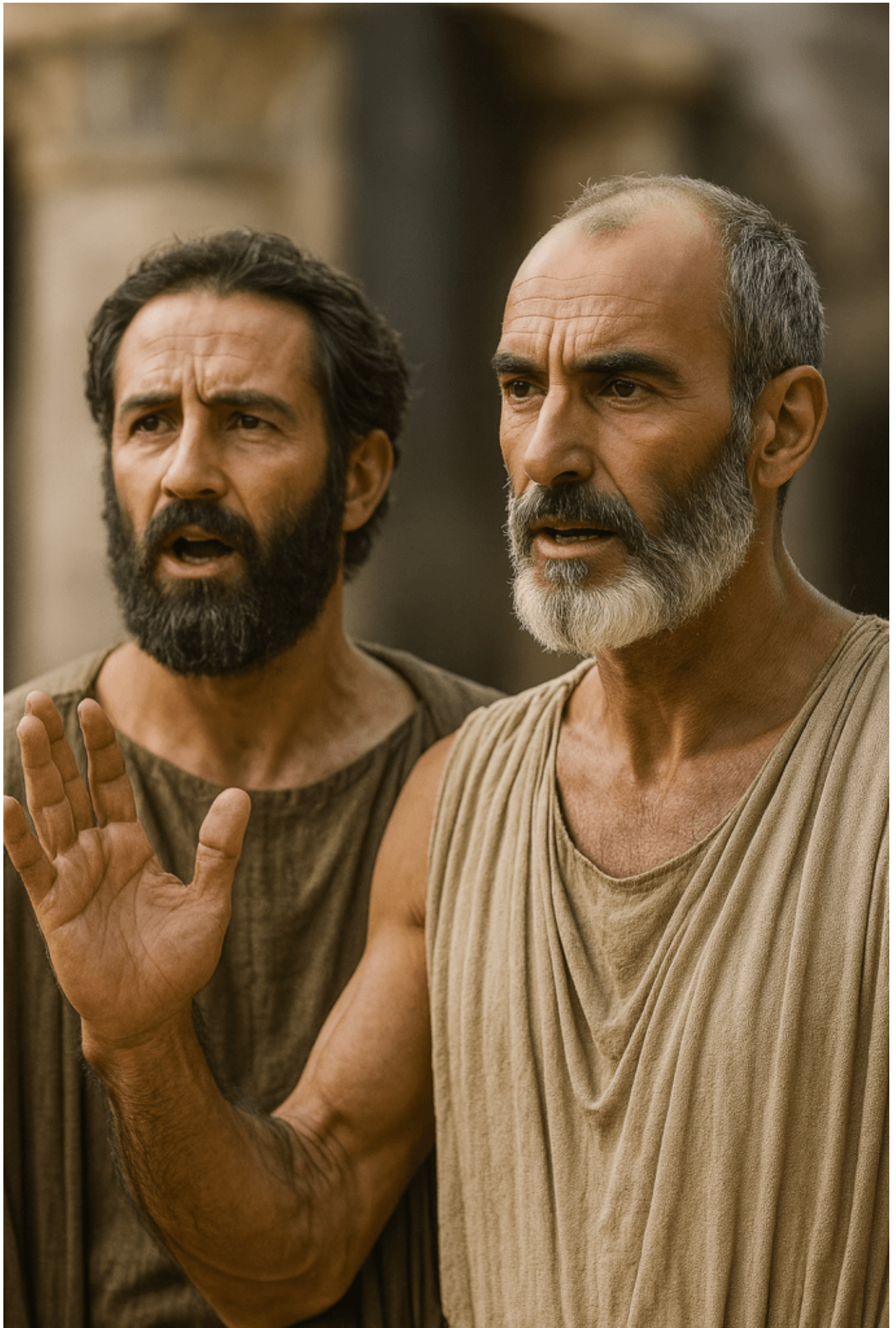
Ποιος ήταν ο Σίλας;

Ο Σίλας, γνωστός και ως Σιλουανός, ήταν ηγετική μορφή της πρώτης Εκκλησίας στην Ιερουσαλήμ, «προφήτης» και συνεργάτης του Αποστόλου Παύλου. Το όνομά του πιθανότατα προέρχεται από το εβραϊκό «όνομα του Αποστόλου των Εθνών» “Σαούλ” ή το λατινικό “Silvanus” και εμφανίζεται με αμφότερες μορφές στην Καινή Διαθήκη (Σίλας στις Πράξεις, Σιλουανός στις επιστολές).

Στις Πράξεις των Αποστόλων (15,22-40), ο Σίλας επιλέγεται από τους Αποστόλους για να συνοδεύσει τον Παύλο στη δεύτερη ιεραποστολική περιοδεία, όταν αυτός αποχωρίζεται τον «μέντορά» του Βαρνάβα.

Σημαντικός σταθμός στην δράση του αποτελεί το ταξίδι στη Μακεδονία μετά το όραμα του Παύλου με τον “άνδρα Μακεδόνα”, ο οποίος, ενώ εκπροσωπούσε έναν λαό που στο άμεσο παρελθόν κατέκτησε την Οικουμένη, πλέον εξέπεμπε SOS (Πράξ. 16,9).

Στους Φιλίππους, όπου ίδρυσαν την πρώτη εκκλησία της Ευρώπης (με πρωταγωνίστρια μια γυναίκα: την «επιχειρηματία» Λυδία), χωρίς ανάκριση μαστιγώθηκαν βάνουσα και φυλακίστηκαν στον «Άδη» από τους εκπροσώπους εκείνου του συστήματος (της Παξ Ρομάνα), που διαφημιζόταν για την «δικαιοσύνη» του.

Είχανε απελευθερώσει μια «ανώνυμη» σκλάβα, πιθανότατα προϊόν trafficking, από την βάνουση εκμετάλλευση, καθώς σε έναν κόσμο με έντονη αγωνία για το μέλλον, την αξιοποιούσαν ως Πυθία – μέντιουμ.

Κατά τα μεσάνυκτα, η ευχαριστία τους (αντί της διαμαρτυρίας) προς τον Κύριο προκάλεσε σεισμό: «κατέρρευσαν» τα δεσμά όλα και όλων (κυριολεκτικά και μεταφορικά) χωρίς όμως «να δραπετεύσουν» ούτε εκείνοι ούτε οι άλλοι «κρατούμενοι» (στους οποίους με τη στάση ζωής τους ασκούσαν χωρίς «πολλά κηρύγματα» μια μοναδική έλξη) (Πράξ. 16,16-40). Η εμπειρία αυτή «λύτρωσε» τον δεσμοφύλακα από την αυτοκτονία (όπως προέβλεπαν οι νόμοι της «Αιώνιας Πόλης»).

Συγ+Κινητική η εικόνα οι δύο απόστολοι να βαπτίζουν νύχτα με

λαμπάδες τον φύλακα και ολόκληρη την οικογένειά του, ενώ εκείνος τους έπλενε από τις βαθιές πληγές. Σίλας και Παύλος κηρύττουν στη Θεσσαλονίκη και στη Βέροια, κυνηγημένοι από τους συμπατριώτες τους.

Ο Σίλας αργότερα ενώθηκε με τον Παύλο στην Αθήνα και ενίσχυσε το έργο του στην Κόρινθο. Το παράδοξο είναι ότι κατόπιν τον συναντούμε και στο «πλευρό» του έτερου Κορυφαίου, του Σίμωνα Πέτρου, στη «Βαβυλώνα» (πιθανότατα τη Ρώμη).

Στην Α΄ Καθολική Επιστολή Πέτρου προς τις Εκκλησίες του Πόντου και της Ασίας (5,12), ο Σιλουανός (Σίλας) αναφέρεται ως «πιστός αδελφός» και πιθανόν ήταν ο γραμματέας ή μεταφορέας της επιστολής. Ήδη εμφανίζεται ως συν-συγγραφέας των αρχαιότερων βιβλίων τής Καινής Διαθήκης, των παύλειων Επιστολών Α΄ και Β΄ προς Θεσσαλονικείς, καθώς και της Β΄ προς Κορινθίους (όπου αναφέρεται στο προοίμιο των επιστολών).

Συνεπώς ο σήμερα εορταζόμενος Σίλας ήταν στην Πρώτη Εκκλησία μια μοναδική προσωπικότητα, συνεργάτης και συν+Γραφέας και των δύο Κορυφαίων. Χωρίς τάση αυτοπροβολής (καθώς τα ίχνη που άφησε στην Ιστορία είναι ελάχιστα) είναι αληθινά οικουμενικός, καθώς συνδέθηκε με την διατύπωση της θεολογίας του Χριστιανισμού στα μεγαλύτερα κέντρα της Μεσογείου (Ιερουσαλήμ – Αθήνα – Κόρινθος – Ρώμη), εξακτινώνοντας το λυτρωτικό μήνυμα μέχρι τον μαρτυρικό Πόντο, την Καππαδοκία και την Βιθυνία, εκεί όπου αργότερα θα οικοδομηθεί η Κωνσταντινούπολη.